

MÄNGEN

Lätt blandat från bruken Kosta Boda Åfors Johansfors. Nr.1/83

Glad Sommar önskas Alla!

LEV VACKERT KOSTA BODA

Ny på Kosta Boda:

MAX HÜTTNER TILL
MARKNADSAVDELNINGEN

För att förstärka marknadsorganisationen på Kosta Boda tillträdde den 16 maj civilekonomen Max Hüttner som t.f. marknadschef.

Hans främsta uppgift kommer att bestå i ledning och koordination av arbetet på marknadsavdelningen samt framdrivandet av en marknadsstrategi. Det här är nödvändigt för att ytterligare förstärka vår marknadsposition och för att få en målinriktad styrning av våra utvecklingsidéer.

Max har dels arbetat utomlands ett par år och dels har han under 5 år inom Sandvikskoncernen både hållit på med marknadsutveckling och arbetat som försäljningschef.

Sedan 1979 tillhör han Bohlin & Strömberg Företagskonsult AB och har där just arbetat med uppdrag av typen företags- och marknadsutveckling.

MÄNGEN

Personaltidning för
Kosta Boda AB, 360 52 Kosta

Utgiven i juni 1983
Redaktionskommittén
Patricia Carrington
Sven-Åke Erlandsson
Hans Israelsson
Sten Robert
Tommy Ragnarsson
Percy Svensson

Redaktör:
Ove Alström

Ansvarig utgivare:
Anders Engström

Innehållet i Mängen får återges eller citeras om källan anges enligt följande:
Mängen, personaltidning för Kosta Boda AB.

Mängen ISSN 0345-8261

Nu nappar det i Boda

För tre år sedan bildade några entusiaster Boda Sportfiskeklubb. Redan är man 180 medlemmar stark och har åstadkommit stora saker kring Boda-sjön.

Föreningens målsättning var från början att förbättra det försurade vattnet i den lilla sjön. Att få fisken att överleva så att sjön återtar sin forna status som rik på fisk och kräftor. Man är på god väg. Tack vare ett statligt kalkningsbidrag på 55.000 kronor har man redan fått vattnet så friskt, att det hundratal regnbågsforeller man satte ut i Hagbyån i våras lever vidare. I vart fall de två tredjedelar som inte blivit uppfiskade av medlemmarna eller turisterna, säger Jan-Evert Persson, klub-

bens ordförande. Medlemmarna kan fiska gratis medan hugade turister kan köpa ett dagfiskekort för 15 kronor på Boda Vårdshus.

Frivilligt medlemsarbete har också starkt förbättrat miljön runt sjön. Man har röjt sly och öppnat upp naturen så att det är en fröjd för ögat att besöka sjön nu. Ove Johansson är den verkliga eldsjelen i det arbetet men Gilbert Aronsson är inte sämre.

Den senaste investeringen gäller ett vassklipningsaggregat som man monterat på en båt. Nu klipper man vass för att öka den fria vattenytan.

Får den här aktiva föreningen leva vidare några år till kan vi kanske återse sjön så som den en gång var.

Glasriketprojektet fortsätter

Ingen är väl i dag okunnig om det stora Glasriketprojektet, där mer än 400 glasarbetare forskat i sin historia.

19 böcker, grammofoonskiva och teaterpjäs blev facit. Som en summering av det hela har Riksställningar gjort en bussutställning, vilken har besökt hela Sverige sedan januari. Nyss avslutade den sin turné med en runda i själva Glasriket. Märkligt nog var det ingen större rusning till bussen på de olika bruksorterna, fick vi veta vid ett besök den timme bussen stannade i Boda. Men just där trängdes vi med många av de gamla bodaborna som hade stort nöje av att återupptäcka gamla kamrater på de bilder som ingick i bussutställningen.

Glasriketprojektet är alltså slut nu, men fortsätter ändå. Det var vid en »hyttstill» i Skruv som man både hade

avslutning och gjorde fortsättning.

Nu skall glasarbetarna bilda skrivareklubb och ta tillvara alla de berättelser som kom fram och samla dem i flera nya böcker. Hur man skriver, det skall man få etablerade författare att lära ut. Redan till hösten kan den första skrivareklubben bildas i Lessebo, men vilken författare som skall leda arbetet är inte klart.

Kanske kan man ta ännu ett steg då det blir dags att producera böckerna och välja ett bättre förfarande. Det är så klart allra viktigast vad som står i böckerna. Fast inte helt oväsentligt heller hur de ser ut. Ett vackert band med lättläst typografi och välreproducerade illustrationer kan få många tveksamma att köpa och läsa.

Vi önskar det nya projektet all lycka och väntar ivrigt på resultatet.

OA

Vicke Lindstrand ur tiden

Den framstående glaskonstnären Victor (Vicke) Lindstrand Kosta har avlidit vid 78 års ålder.

I Glasriket har denne konstnär för evigt ristat in sina runor. Han tillhör de allra flitigaste och yppersta av glaskonstnärer och har betytt mycket för konstglasets utveckling och höga status.

Det är förmodligen en överloppsgärning att berätta något om Vicke Lindstrand, men det kan väl anses befogat att i några rader teckna de grova dragen i hans liv.

Född i Göteborg och mycket musikalisk började han sjunga. För att få råd med studierna tecknade han i hemstadens tidningar. Det ledde till studier i Svenska Slöjdföreningens skola och olika dekorationssupdrag. Det var Simon Gate – en annan gigant i Glasriket – som intresserade Vicke för glasets möjligheter. Fram till 1941 arbetade han som konstnär på Orrefors Glasbruk. Mellan 1942 och 1950 var han konstnärlig ledare för Upsala-Ekeby AB och gjorde stora insatser på keramikens område.

Från 1950 och en bit in på 70-talet hade vi förmånen att få ha Vicke Lindstrand här på Kosta. Det var förmodligen att försöka teckna detaljer i den bild som de flesta själva har av honom. Nämner man hans namn så får man genast många vittnesbörd om med vilken respekt och beundran hans gärning ses här i Glasriket.

Långt ute i världen har han också gjort sig känd och beundrad, inte minst för de skulpturer i glas som för många människor varit en levande kontakt med denne glas-konstnär.

För oss fåkunniga är det en lycka att Lars Thor och Vicke själv kunde göra boken om honom färdig innan han gick bort.

Genom den och genom sin gärning kommer han att leva kvar här i Glasriket.

ANDERS ENGSTRÖM:

Ett verksamhetsår är tillända och ett nytt just påbörjat. Vi arbetar nu med bokslutet för perioden fram till 30 april. Före semestern kommer bokslutet att vara klart, men i skrivande stund föreligger bara preliminära siffror.

Resultatmässigt ligger vi klart bättre till än vad vår prognos förutsade hösten 1982. Anledningen till framgången är dels att försäljningen gått bättre än väntat och dels att vissa kostnader blivit lägre. Färre arbetstimmar har givit lägre produktionskostnad. Energiförbrukningen har minskat bl.a. därför att oljepriset sjunkit. Därtill kommer en viss draghjälp av devalveringen. Till sammans betyder det här att vi fått ett kraftigt bättre resultat än den föregående tolv månaders perioden. Innan bokslutet blivit officiellt kan inga siffror anges. Vi måste dock vara nöjda med den resultatförbättring som uppnåtts. Nivån på vårt resultat är ännu ej uppe där det ger tillräcklig trygghet för företaget. Vi måste därför fortsätta förbättringen.

Orderingången är fortfarande god och orderstocken är betydligt större än motsvarande tid förra året. Vi fakturerade över budget i maj och även i juni ser det ut som om vi kan hålla budgeterad försäljning. Vi har fått en fin start på vårt nya verksamhetsår.

Produktionen går bra på samtliga bruk och har så gjort under hela våren. Fortfarande kvarstår en del inkörningsproblem vid Vanna IV, som innebär visst produktionsbortfall. Planerad utbildning av personal vid viss utrustning pågår där.

Produktiviteten har stadigt förbättrats vid alla enheter och arbetet på ytterligare förbättring skall fortsätta.

Inga större investeringar är planerade för den närmaste tiden. Det normala investeringsprogrammet innebär dock en förskjutning mot en något

större andel för Boda, Johansfors och Åfors Glasbruk än tidigare.

Ledningsfunktionen vid Kosta Boda börjar nu bli komplett i och med att vi anställt en administrativ chef och en marknadschef. Dessutom förstärks produktionsidan med en produktionsteknisk chef. Nu skall vi trimma in vår organisation och inga större förändringar väntas.

För första gången på länge har det varit möjligt att anställa lärlingar. Av de fem som skall börja efter semestern skall tre utbildas i gamla hyttan och två vid sliperiet i Kosta.

Personalen för övrigt ökas ej under året. Inga driftsinskränkningar är ej heller i år planerade att äga rum.

Beträffande produktutvecklingen fortsätter vi vår satsning enligt den målsättning vi har. Kosta Bodas profil skall bevaras och förstärkas. Det är viktigt för vår typ av företag. Vi önskar dock en längre framförhållning så att vi har många intressanta nyheter att välja bland.

Vi medverkar i ett antal utställningar och andra försäljningsaktiviteter för att sprida vår image. Både kunder och gallerier önskar utställningar av vårt glas i långt större grad än vi kan medverka till. Den delen av verksamheten tar både tid och kraft från verkstäder och produktion. Formgivarna skall ju också arbeta med produktionen.

För att ge den bästa bilden av vårt företag, nu och i framtiden, arbetar vi med ett långsiktigt program för utställningsverksamheten. Det är ofta svåra avvägningar som därvid måste göras.

Nu väntar en semester som vi kan unna oss med större lugn och ro än på länge. Vi har bevisat att vi med en gemensam kraftansträngning lyckats vända vinden till vår fördel. Nu gäller det att inte tappa farten. Låt därför semestern bli den sköna viloperiod vi alla behöver innan arbetet åter tar vid.

En trevlig sommar tillönskas alla.

Anders Engström

Lennart Palm på besök

Marknadskontoret hade långväga främmande nyligen. Lennart Palm som är Kosta Bodas försäljningschef på den stora kontinenten Australien gör hembesök i fädernelandet. Det ingår i anställningsförmånerna att få resa hem med några års mellanrum. Familjen, hustru och tre barn, medföljer, så i år blir det svenskt midsommarfirande.

Så klart är vi mest nyfikna på hur det går för oss på denna avlägsna marknad. Och det går bra trots att Australien upplever en depression, eller »suppression», som man kallar tillståndet där.

Faktum är att Australienmarknaden tillhör de tre bästa i världen, räknat per capita.

Som ett omedelbart bevis på detta faktum berättar Lennart, för dagen

klädd i en nationell blå-gul slips, att Kosta Boda har öppnat 2 nya butiker som drivs med framgång. Nu utökar man med ytterligare 3-4 och man hoppas att ha fått igång ett 20-tal inom 3 år. De här butikerna konkurrerar inte med dem som drivs av våra kunder, utan de mera kompletterar och ökar möjligheterna att köpa vårt glas.

Svenskt glas är stort i Australien. Det gäller inte bara glas från vårt bruk, utan överhuvud taget. Vår design har ett betydande inflytande i denna vår image.

Lennart Palm har Sydney som sin hemstad och där finns också Kosta Bodas dotterföretag. För kundernas skull har man placerat sej ett stycke utanför det bilpackade cityt. Det är lättare att ta sej dit och att kunna parkera. Australien är det mest urbaniserade landet i världen, säger Lennart och tillägger att varje hushåll har minst 2 bi-

lar. Därmed tillhör man också det bil-tätaste landet i världen efter Californien, USA.

I Australien finns en stor medelklass som är ganska prestigemedveten och där finns också våra flesta konsumenter. Folk känner till vårt glas och Chateau liksom Line är storsäljare också där borta.

Vårt Sydney-kontor siiter just nu på sin tredje generation av datorer, utan vilka verksamheten vore omöjlig. Det finns mer än 500 kunder att hålla reda på.

Den viktigaste säljsäsongen infaller på hösten, mellan september och december. Det finns andra perioder då man också säljer extra mycket. T.ex. under giftassäsongen på våren och till Mors Dag, som inträffar andra söndagen i maj. Den traditionen håller dock på att avklina.

För att kunna garantera leveranserna till kunderna måste man lägga sin stora julorder tidigt. Tillverkat, packat och skeppat före semestern.

En gång brann ett fartyg med vår last ombord och måste repareras i Johannesburg i veckor. En sån försening vill man inte uppleva igen.

Glöm inte, säger Lennart, att Australien är en kontinent. Avstånden är enorma, fast ändå är det ganska lätt att arbeta där. Man flyger till en stad hundra eller tvåhundra femtio mil bort. Stannar borta några dagar, ibland litet längre. Man finner de flesta städerna längs kusterna.

Reklamen måste vi arbeta fram själva till större delen, berättar Lennart. Det svenska reklamaterialet kan vi bara delvis använda. Vi har kontakt med reklambyråer som t.ex. gör våra annonser.

Familjen Palm bor i villa liksom de flesta gör i detta stora land. Från förorten till kontoret tar det cirka 40 minuter med bilen. De kollektiva färdmedlen är svagt utvecklade får vi veta, liksom en del av den sociala servicen. Långt från svensk standard, mera likt det amerikanska systemet. Man kompletterar med försäkringar.

Lennarts fru är »australienska» men de träffades i Sverige innan Lennart blev vår man i Sydney. Därför behöver inte familjen sakna svenska specialiteter, som sill mm. Livsstilen liknar litet den amerikanska, fast det beror nog på var man bor i det stora landet. I Sydney dock är klimatet fint och livet lätt att leva.

Ibland smyger sej några engelska uttryck in i svenskan, då Lennart berättar och han tänker nog bli kvar där borta tippas vi. Så den svenska språkträningen får gå i träda ännu en lång period innan Lennart på nytt personligen besöker oss med en mångmiljonorder i handen.

Ny på Kosta Boda:

Nils Gustav Anders Gustafsson, född 1951, skall inom kort börja på Kosta som produktionsteknisk chef.

Anders har studerat på Chalmers, varifrån han praktiskt taget »shanghajades» via ett första kortjobb på Hässle till Sandvik AB.

Det är därifrån han kommer till oss. Först var han produktionstekniker och blev senare gruppchef på produktionstekniska avdelningen med uppgift att göra större utredningar av teknisk, ekonomisk- och rationaliseringsnatur. Det har handlat mycket om transpor-

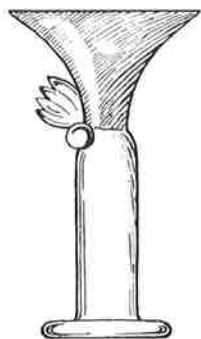
ter, lager och annan hantering.

Någon direkt anknytning till glas-tekniken har Anders inte fått på Sandvik förutom litet kunskap om ugnar, som man ju också använder i stålhanteringen.

Alldeles okänt är dock inte Glasriket för vår nye man. Han har nämligen bott i Lenhovda mellan 1965-70, då pappa apotekaren drev verksamhet där. Ett och annat glasbruksbesök minns Anders ännu. En annan tillfällighet har lämnat ännu ett bidrag till kontakten med oss. I Åshammar där familjen Gustafsson har bott hade man som granne och vän en dotter till en riktig glasman på Kosta — Enar Ernsts-son. Så liten är världen!

Nu kommer Anders med hela familjen att bosätta sej i Kosta. Familjen — det är hustru Ingalill, som är barnsköterska men pluggar vidare i Växjö på informationslinjen vid Högskolan, och två barn, John som är 7 år och Edward 4 år.

Den kommande bostaden hyr man av företaget och det får väl ses som en motvikt till huset i Åshammar, som de byggde själva. Nu vill man satsa litet mera på hobbies och familjesamvaro. Skidor åker man gärna i backar på vintern och Anders vill fortsätta spela badminton. Finns det bana i Kosta undrar han? Annars vill han också återuppliva sin hobbyfotografering.

Gustav Wasa

**GÖR SOM GUSTAV VASA —
KROSSA GLASET OCH
KÖP NYTT!**

Glasriket är ständigt föremål för resande journalisters möda. Det hemlighetsfulla glaset med sina gamla anor har en stark lockelse på massmediaarbetare. Till glädje för alla som arbetar med glaset, kan man tillägga.

Jo, det här med Gustav Vasa är inte oviktigt. De flesta av oss vet kanske att det var han som införde svensk glastill-

verkning. Nu vet vi också varför. Sverker Arnberg heter en journalist som besökte Glasriket i början av året. Hans besök resulterade i ett stort bild-reportage i tidningen Den Goda Maten från ICA-förlaget. Där skriver Sverker: »Det var Gustav Vasa som införde såväl glasblåsarkonsten som seden att krossa glas i Sverige.

En jordnära förklaring till bruket att krossa glaset är att det inte skulle kunna användas till något nedsättande efter att man t ex hade utbringat konungens skål i det. Som nedsättande räknade man t ex en skål för en person med lägre rang.

Gustav Vasa höll mycket hårt på den här regeln. Analerna berättar att ända upp till 300 glas kunde gå åt på en kunglig fest. De höga kostnaderna för det importerade glaset bekymrade landsfadern och förvärrade hans baksmälla. Som den praktiker han var insåg han naturligtvis nyttan av att importera ett par glasblåsare i stället för dyrt glas. Sagt och gjort — snart fanns de första italienska mästarna i arbete på Stockholms malmar och grunden för svensk glasindustri var lagd.»

Så nu vet vi det också. Kanske måste vi i eventuella kommande dåliga tider återuppliva Gustav Vasas glaskrossarsed?

Tekniskt nytt

I vårt ivriga sökande efter små och stora nyheter att bjuda våra läsare har vi också hemsökt tekniska kontoret i Kosta. Det var inte alls svårt att hitta trots att teknikerna har flyttat. Numera återfinns man dem på våningen under Marknadskontoret, där förr personalavdelningen huserade.

Percy Svensson berättade bland annat för oss om *förädlingen i Åfors glaskammare*. Där har man numera arbetet indelat i tre produktionslinjer. En för vardera sågat-, sprängt- och unikat-ateljéprodukter.

Man började redan i april och beräknar att vara klar med ändringarna till strax efter semestern. Målet är att förenkla materialhanteringen, minska bärandet och lyftandet och därmed också minska risken för repor och slag på godset. *Nya Hyttan* har utökats med en lokal för formservice. Ny svarv och blästerutrustning har installerats för att den två man starka bemanningen skall kunna ge bättre form-service.

De flesta formarna är av järn, men också grafitformar förekommer, och måste putsas och hållas i trim. Själva formarna tillverkas inte där utan köps utifrån.

Vår servisglasproduktion har ökat. Nu gör man sådant glas på alla bruken i olika omfattning.

Den satsning man inledde 1982 fortsätter. Man inriktar sej på energin liksom på mekaniska tillverkningen av hjälpmedel för både varmt och kallt glas på process- och reglersidan. Det här är viktigt för att vi skall kunna bevara och förstärka vår konkurrenskraft.

HELLO Highbrow!

Om du har 8 mynt och ett av dem väger mindre än de övriga, ska du med endast två vägningar avgöra vilket som är det lättare.

Till ditt förfogande har du en traditionell 2-skålsväg.

Lycka till!

LEV VACKERT I KOSTA BODA

LIVLIG MARKNAD

Det är trevligt att tala med marknadsavdelningen dessa junidagar. Där sjuder det av alla sorters aktiviteter. Redan ett kort sammandrag visar entydigt på att affärerna går bra nu.

Rent allmänt sägs att Skandinavien ligger över budget när det gäller orderingen. I Norge har vår marknad visat stora utvecklingsmöjligheter. Kristiania heter vår säljpartner där.

Danmark har också alltmer utvecklat sej till en fin marknad för oss. Läs om Anna Ehrners juljobb på Illums Bolighus i jul.

I en svart kartong med transparent lock där ett guldtryck förkunnar »with compliments from SAS» skall våra miniatyrer överlämnas. På kartongen står det tydligt att det är glas från Kosta Boda. En liten broschyr ligger också i asken och där kan mottagaren läsa mera om oss och vårt glas.

I alla SAS-maskiner kommer det att ligga reklambroschyrer om Kosta Boda och på alla SAS-kontor världen över skall vi ha utställningar av vårt glas. Vi har rätt att använda SAS-namnet i vårt eget säljarbete också och kanske kan man säga att båda parter har glädje av den prestige som företagen åtnjuter i världen.

LINE blir en allt större glasfamilj. Nu har Anna Ehrner gjort de här lyktorna i serien.

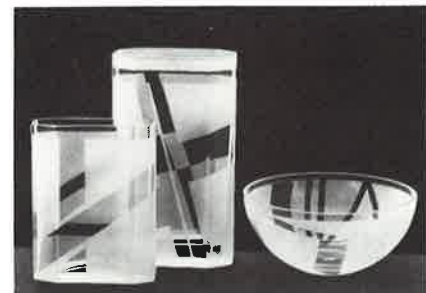
REKLAMKAMPANJER

Höstens reklamkampanjer är klara. I augusti skall vi annonsera om kräftor. Spana i veckopressen.

Inte mindre än 6 uppslag — dubbelsidor — i veckopressen skall göra ytterligare reklam för Artist Collection.

På samma sätt uppmärksammas Boda Rainbow, fast »bara» med tre annonsuppslag.

Line och Chateau samt Rolf Sinnemarks Opus skall också annonseras stort och vackert i veckopressen.

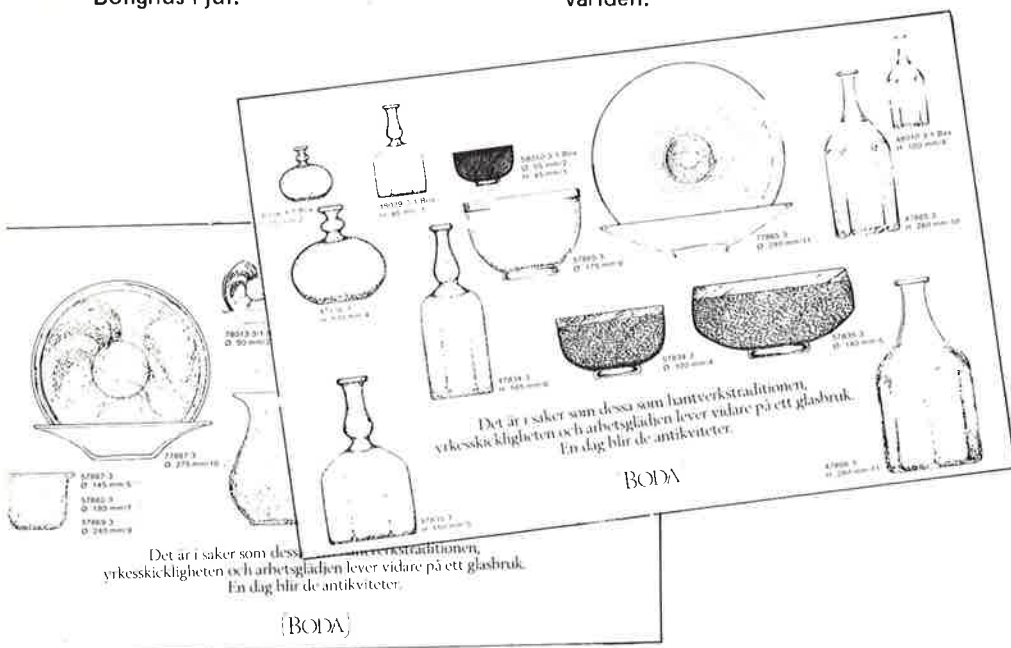

Rolf Sinnemarks frostade serie expanderar.

BUSSREKLAM

På alla Länstrafikens bussar i Kalmar Län och Öland kommer Kosta Boda att göra reklam under juli månad.

De turister som inte redan vet om att de befinner sej i Glasriket blir nu påmind om faktum. Meningen är att dra maximalt med kunder till bruken.

KARTONGFÖRPACKNINGAR

Nu har Jan-Ingvar Eriksson på inköp gjort ännu en av sina resor till vår kartongleverantör i Danmark. De artiklar som står i tur att bli kartongförpackade är bl.a. Ljuslyktor Line plus Artist Collection. Boda Frost hör också dit.

Den vackra kartongen för SAS prestigegåva fanns med i Jan-Ingvars portfölj.

Andra saker som Inköp skaffat fram åt oss är t.ex. den nya bildekalen, som alla anställda kommer att få.

SAS FLYGER UT KOSTA BODA ÖVER VÄRLDEN

En jätteorder från SAS är det verkligen roligt att kunna berätta om. 30.000 Artist Collection skall första klassresenärerna på Amerika- och Fjärnan Östern-linjerna få som gåva av SAS. Pastell och Antikva har valts ut ur kollektionen till de här prestigegåvorna.

Skål och vas av Göran Wärff.

KOSTA BODA-KAMPANJ PÅ CAMPINGPLATSERNA I KALMAR LÄN

I sommar kommer skolungdomar att på vårt uppdrag besöka campingplatser och större parkeringsplatser i länet för att dela ut flygblad. Där kan turisterna läsa om ett bra alternativ en dag då solen bara lyser med sin frånvaro: Ett besök på Kosta Bodas glasbruk. De här flygbladen kommer att delas ut i tiotusentals exemplar, man räknar med att de större platserna skall få ett besök av utdelare en gång i veckan.

Rent praktiskt blir det så att länet delas in i områden som någon utdelare får ta ansvaret för. Kalmar, Borgholm, Köpingsvik, Västervik osv kan bli sådana lämpliga områden.

Det finns över 500 skolungdomar i kö som visat intresse för utdelningsjobbet. Några av dem kommer att få arbeta för oss på beting i sommar.

Flygbladstexten är densamma som vi möter i dagspressannonserna nu och då säger Lars Ekblad, som berättat detta för Mängden.

Ljusstakar av Kjell Engman.

BENGT HEINTZE BLÅSER GLAS I SOMMAR

Bengt Heintze kommer att arbeta i Kostas turistrytta i sommar. Den som har lyckan att vara där då får som vanligt uppleva hur en mästare handskas med glaset. Rolig är han också, så han kniper nog en och annan applåd.

TRÖJA TILL ALLA

VD Anders Engström har skrivit ett litet meddelande till alla anställda.

Där säger han bl.a.

— »Efter några besvärliga år är det speciellt glädjande att kunna informera om att vi har lyckats mycket bra med vår försäljning och detta har gett ett bättre resultat än beräknat, och det finns all anledning att se framtiden an med tillförsikt. Vi har en mycket god orderstock och i dagsläget finns goda tecken på att 1983/84 blir ett ännu bättre år!»

Meddelandet avslutas med ett löfte om att alla anställda skall få en piketröja, diskret märkt med Kosta Boda på bröstfickan, samt en dekal där man uppmanas att »leva vackert».

Visst blåser det vänliga vindar runt Glasriket nu. Order, arbete och gåvor samt en väntande semester inom räckhåll. Livet kan verkligen vara skönt.

Gun Lindblad har gjort de här nästan byggbara vaserna.

SNÖBOLLEN 10 ÅR

Tänka sej att det är 10 år sedan den första snöbollen tillverkades på Kosta. Sedan dess har vi gjort miljoner snöbollar. Det skall vi fira med en kampanj i september-oktober.

Anna Ehrners oljelampor skall få uppmärksamhet i samma kampanj. Dom lyser också upp tillvaron för oss.

Slipat glas kommer igen allt oftare. Bengt Edénfalk har skapat de här mustiga föremålen i Nya Hyttans fina kristall.

ANNA EHRNER blir julszenograf på Illums Bolighus

Egentligen är det fel att skriva »blir» för arbetet är redan klart. Nu väntar Anna bara på julen för att förverkliga sin scenografi för bolighuset.

För att ta det hela från början var det så att Anna blev tillfrågad om hon ville göra julprogrammet.

Hon satte genast igång och kom snart fram till hur det hela skulle förverkligas. I den stora ljushallen-entrén, med 14 meters takhöjd, skall olika röda tyger hänga som ett flaggspel. Så gjorde hon ett inspirerat glasprogram som bygger på Line, nu med en röd slinga.

På tiotalet olika ställen i varuhuset kommer hon att dekorera med förstorade glasbitar, som alla är av Line-släktet med den röda slingan. Det blir kullor, korgar, strutar, klockor osv.

Till försäljning finns då också en rad julgransprydnader, smycken, i glas. Julprogrammet i övrigt omfattar oljelampor, ljusstakar och så julkulan Line.

Den här för övrigt redan innan den visats offentligt blivit en succé och är såld i stora mängder. Just kulan kommer också att finnas i sex andra färger för export till hela världen.

Anna betonar att det här uppdraget för Illums Bolighus ser hon som ett rent scenografjobb. Hon har från början bestämt sej för ett inte satsa på ett konstnärligt arbete. Inte desto mindre uppskattar hon att få dekorera i den här skalan.

Till sist säger hon att det här arbetet avsatt inspiration till den övriga verksamheten. Många idéer har kommit fram som så småningom blir bidrag till Kosta Bodas glaskollektioner. Till jul skall vi återkomma med konkreta rapporter om hur hennes stora arbete tar sej ut i verkligheten.

JULPROGRAM FÖR SKANDINAVIEN

Vi har gjort ett julprogram för Skandinavien säger Björn Widlund på Marknadsavdelningen. Tillverkningen är redan igång och orderstocken är imponerande stor. Det här julprogrammet är delvis samordnat med och inspirerat av Anna Ehrners julaktiviteter i Illums Bolighus.

MERA JULGRANSSMYCKEN

Bertil Vallien har gjort nya julgranssmycken som formpressas till attraktiva priser.

Bengt Heintze

"Glas som jag gjort själv."

Nu har det hänt. Bengt Heintze ställer ut sitt eget glas i Kosta. Det har varit vernissage med tal av Anders Engström och Lars Thor, som invigde utställningen. Han citerade Vicke Lindstrands berömda ord om mästarna på Kosta och dit räknade han Bengt till de yppersta.

Här får vi nu alla en chans att se ett glasets barns glädje uttryckt i den sköna glasmassans betvingade former. Missa inte utställningen som pågår hela sommaren.

Landsantikvarie Lars Thor invigningstalade vid Bengt Heintzes utställning i Kostas utställningshall. Mästaren själv avlyssnar här några Vicke Lindstrand-citat.

De' e' glas de!

Han brukar kallas mästaren bland mästare. Och det är klart. Om man efter mer än 60 år på Kosta glasbruk fortfarande blåser glas med obruten vitalitet då har man förtjänat en hederstitel.

Bengt Heintze är en märklig man. Han rör sig som en yngling. Han har nyfikna, vakna, glada ögon. Han har lätta snabba konstnärshänder. Han är 77 år.

Du skulle se honom arbeta. Han är inte bara mästare i att driva glas. Det finaste man kan vara i en glashytta. Han är dessutom en artist. Han älskar sitt arbete. Och han älskar att ha publik. Då får han tillfälle att visa att glasblåsning inte är rutin, det är stor konst. Det är hisnande risktaganden. Det är den snabba, skickliga handens seger över den flytande, undflyende materian.

Bengt Heintze är född att arbeta med glas. Redan i sitt första andetag blåste han glas. I sitt andra blåste han förmodligen trumpet. Hans farfarsfarfarsfarfar kom till Kosta 1748.

Själv är han alltså sjunde generationen glasblåsare. Dessutom blåser han Ess-kornett i Kosta musikkår.

Bengt Heintze har arbetat med alla de stora formgivarna på Kosta under de senaste femtio åren. Det är han som lärt dem glasets villkor och möjligheter. Det är han som bokstavligen blåst liv i deras intentioner. Det är han som har gjort hantverket och låtit andra ta applåderna.

Men när arbetsdagen tagit slut har Bengt Heintze gjort sina egna glas. Glas som inte kommer från andra utan glas som kommer inifrån honom själv. Från hans far och farfar och farfarsfar. Och från generationer av Heintzar före dem. Om någon har glas i sin arvs massa så är det Bengt Heintze.

Bengt Heintzes glas är enkla, tidlösa. Formade med enkla verktyg. Pipan, klipsaxen, skärsaxen, nypsaxen, pinnsaxen. Och lite fuktat tidningspapper i handflatan. Ingen efterbearbetning, ingen slipning, ingen gravyr. Bara glaset, rakt upp och ner, som det är. Bengt Heintzes glas kunde varit gjorda för tusen år sedan. Eller om tusen år om det fortfarande finns skickliga hantverkare kvar.

POKALER · POKALER · POKALER · POKALER

Rosenthals 19 tyska butiker kommer att visa pokaler av Kosta Bodas konstnärer i höst. Det blir en enorm manifestation av vårt glas.

Den här ordern kommer som en fortsättning på utställningen Fantasi

Funktion på NK förra hösten. Där visade våra formgivare pokaler första gången i samlad tropp. Nu har Rosenthal beställt inte mindre än 3.500 stycken från samtliga de 94 olika som alla våra formgivare designat. I butikerna kommer de här pokalerna att kosta mellan 300 och 500 kronor stycket, så

ordern är också ekonomiskt av det större slaget. Leveransen skall ske i augusti, men proverna visade vi redan i februari.

Nu vill också Holland vara med på »pokaleriet» och Silverbergs i Malmö har redan bokat in sej för pokaler plus skålar, tillsammans cirka hundra bitar.

Utställningar:

Kosta Boda skulle nästan kunna motivera sin existens bara med deltagandet i alla utställningar av glas som kan ses världen över. I vart fall får man nästan det intrycket vid en översikt av dem vi deltagit i. Ändå säger både Anders Engström och Marie Hansson att vi får långt flera förfrågningar om utställningar än vi har möjlighet att deltaga i.

Låt oss redovisa ett litet urval:
Gun Lindblad ställde ut egna grejer på Rackargården i Kalmar i april. En del var glas.

Monica Backström visade unikt glas på Galleri Glasbruket i Stockholm. En utställning som fick mycket uppmärksamhet och resulterade i att Trygg-Hansas Konstförening tog över utställningen och att PUB i Stockholm också gjorde en specialutställning med Monica och Bertil Vallien. PUB tog helt seriöst och gjorde ett 16 meter långt skyltfönstergalleri, där glaset exponerades i en mycket påkostad design i bara vitt och grått under stora fotografier på de båda konstnärerna. Ingen cityflanör i Stockholm kan ha undgått den reklamen.

Ulrica och Bertil Vallien hade gemensam utställning på Galleri D'amon i Paris i april. Det var också en framgångsrik utställning, där mycket såldes.

Bertil Vallien har haft en egen utställning i Galleri Gamla Stan i Stockholm. Större delen av april fanns hans sandblästrade skulpturer bl.a. där.

Ulrica och Bertil Vallien kommer nu närmast, i juli, att öppna en utställning på Galleri Heller i New York, på Manhattan, för att precisera. Där skall de visa unikat, handmålat, graal av Ulrica samt sandblästrade skulpturer av Bertil, bl.a.

Ulrica Hydman-Vallien skall i oktober till Galleri Gamla Stan i Stockholm.

Det är inte svårt att gissa vem det här självporträttet föreställer: *Kjell Engman*.

Kjell Engman och fyra damer, *Ulrica Vallien*, *Monica Backström*, *Gun Lindblad* och *Anna Ehrner* skall visa ateljéproduktion och unikt på Galleri Ackerman i Helsingfors. Det blir i november.

Bengt Edenfalk får en egen separatutställning på SEIBU i Japan. De skall visa 30 - 40 bitar av hans ateljéproduktion och unikat i cylinderteknik.

Anna Ehrner och Ulrica Vallien skall i januari ställa ut i Burlövs Konstförening i Malmö.

Där sätter vi abrupt punkt för den här översikten. Listan skulle dock kunna bli mycket längre. Nu råder det väl ingen som helst tvekan om att glaset drar till sej människornas intresse överallt. I vart fall om det kommer från Kosta Boda.

Vid drottning Elizabeths statsbesök i Sverige fick hon en skål av det svenska kungaparet som minne.

Kosta har gjort skålen, som formgivits och dekorerats av Harald Wiberg.

En inskription hade gjorts på foten med en text som lyder: »Queen Elizabeth II and the duke of Edinburgh, from King Carl XVI and queen Silvia Stockholm 25 May 1983.»

BENGT EDENFALK PÅ NK

Nu kommer NK att lansera Bengt Edenfalks nya slipade kristall. Det blir speciallansering med utställning och annonsering och hela det stöd som NK är mäktig. Det måste vi gratulera Bengt och oss till.

Titta vilken fin kristall Bengt Edenfalk har gjort för Nya Vannan. Härligt glas och en kraftfull slipning.

Kanske en renässans på gång för det slipade?

EXPORT blandning:

Lars Gunnar Rydén har för 55:e eller 60:e gången varit i USA för att sälja Kosta Boda glas. Lagom till den nya Nationaldagen kom han hem med fikan full av order.

I New York hade Kosta Boda säljmöte på hög nivå i World Trade Centers 107:e våning. Där i den ena av de höga tvillingsskraporna möttes alla K B säljare och representanter. Nyheterna presenterades och det betvades att USA nu fick se det som vi visade i Frankfurt i våras. Det är regel att alla nyheter skall finnas i lager i New York innan visningen så att de omedelbart skall kunna levereras. Vid det här viktiga mötet får våra USA-säljare sin intrimning på det nya sortimentet.

Kosta Boda har sitt USA-kontor på Manhattan och ett distributionslager i Fairfield New Jersey, ca 40 minuter med bil från Manhattan.

Eftersom USA är vår största exportmarknad ägnas den åtskillig uppmärksamhet och bland annat ordnas en årlig säljmässa dit tusentals människor kommer för att se och köpa vårt glas. Denna mässa hålls i vår permanenta utställning på Manhattan.

EXPORTPROCENTER

Exporten har ökat. 22% totalt. Då ingår en del inflationsökning i den siffran. I volym mått kan siffran bättre anges till ca 15%.

Under de första 5 månaderna — räknat på kalenderåret — har exporten ökat 30% på Tyskland!!!

Nu vänder det nog på allvar, säger Lars Gunnar Rydén.

Siw Karlson och Ylva Olsson har just avslutat uppdateringen av kollektionskatalogen. Det är ett viktigt arbete som görs vartannat år och där Sten Roberts bilder är betydelsefulla.

Vårt företag är så innovationsintensivt, det vill säga, vi tar fram så många nyheter, att det är nödvändigt att förnya katalogen ofta.

En bra katalog ger många extra affärer, tillägger Lars Gunnar Rydén innan han åker hem till den väntande husmanskosten. Något han alltid längtar till under resorna, så finsmakare han är.

I sommar pågår en utställning i Lunds Konsthall som alla glasintriserade människor borde se.

Utställningen heter Glas i Frihet och vad det är förklarar Marianne Nanne Bråhammar väldigt bra i sitt förord till utställningskatalogen. Vi citerar några rader:

»Glas i frihet är en utställning som vill ge fritt fram för svenskt glas. Med de ekonomiska intressen som idag styr glasbrukens produktion, blir marginalen för experimentellt "obrukbart", glas allt mindre. Varuhus och specialaffärer tar väl hand om det seriella bruksglas. Svenskt glas har blivit ett kvalitetsbegrepp utomlands. Det är emellertid också viktigt att genom utställningar och offentliga utsmyckningar föra fram det fria glas, det som banar väg för nya uttrycksmöjligheter och vidgar de konstnärliga gränserna.»

Utställningen kommer att vara öppen ända till den 24 juli så de flesta av oss som skall söderut har chansen att se den. Det är säkert intressant att se glas som formgivarna gör när de får släppa loss bortom de vardagliga kraven på produktionsanpassning.

Så gott som alla Kosta Bodas formgivare finns med på utställningen och därtill många nära vänner. Dit kan vi väl räkna Paul Hoff, Mats Jonasson, Anette Krahner, Carl Kihlberg och Jan-Eric Ritzman. Mer än 40 av landets glaskonstnärer finns representerade i Lundutställningen.

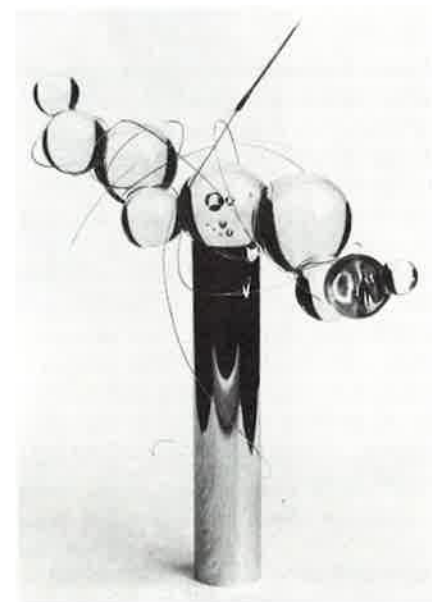
Bakom den här manifestationen står föreningen GLASVÄRNARNNA. De har som målsättning att värna om svenskt glas och dess framtid, att utvidga kunskapen och intresset för manuell tillverkat glas, att värna om den svenska glashantverkstraditionen, att fungera som remissorgan i frågor som rör den manuella glastillverkningen.

Föreningens medlemmar är inte bara aktiva glasmänniskor utan också andra som delar föreningens målsättning.

Det är väl ingen tvekan om att den här utställningen, som redan första dagen drog till sej mer än tusen besökare är ett uttryck för föreningens värn om glaset.

Monica Backström, som är en av Glasvärnarnas grundare citeras flitigt av rescensenterna i de stora tidningarna. Hon har även förmedlat de kontakter som Lunds Konsthall sökte för den här utställningen. När den slutar i juli skall den vidare till Röhsska Museet i Göteborg. Visning i höst.

Glasriketprojektet har också kommit med på ett hörn. I diabiltrummet visas den av så många människor hoppsamlade dokumentationen om Glasriket.

Humor och lekfullhet utmärker Kjell Engmans glaskulpturer.

Nordiskt Glas-83

Vartannat år sedan 1977 träffas Nordens glasmänniskor till några dagars samvaro fylld av yrkesaktiviteter. Den första Nordiskt Glas-dagen firades i Bergdala 1977. I Oslo møttes man 1979. Sen var det dags för Finland att vara värdar 1981.

Nu har man alltså just avslutat sina tre dagar i Ebeltøft i Danmark. Den i vårt land välkände f.d. keramikern Finn Lynngård var ansvarig värd.

Monica Backström, som är Mängens rapportör, berättar att man samlades till vernissage på en utställning där alla deltagarna på lika stora utlottade podier visade sitt eget glas. Man anser det självklart som en nyttig erfarenhet att få se varandras glasting. Det är stor spännvidd på de idéer som visas fram på de här utställningarna.

Efter vernissagen blev det tid till drakflygning, som ju också innehåller många kreativa moment.

Finn Lynngård visade sin nya glas-hytta och man diskuterade gemensamma yrkesproblem och hade fest.

Eftersom man gästade Danmark var festen något särskilt. Med en musikkår i täten marscherade man genom staden till en muséibåt — Skeppet Jylland. Det blev fin propaganda för Nordiskt Glas. Det officiella Ebeltøft hade för övrigt del i arrangemangen, kom till vernissagen bland annat.

Om två år är det dags igen. Då skall man till det återstående nordiska landet — Island. Där finns visst bara en enda liten glashytta, men det kommer inte att hindra arrangemanget att genomföras.

Vilka är då människorna bakom Nordiskt Glas? Jo, alla glaskonstnärer, både anställda och egna företagare, både ensamblåsare och experimentglasblåsare. Alla som älskar glaset och arbetar konstnärligt med det.

Glas till folket utropar en glad norrman och glaskonstnär vid namn Oluf Föinum under Nordisk Glas -83 dagarna i danska Ebeltøft.

Han utgjorde med sin hemgjorda fyndiga billiga glasblåsarutrustning det mest spektakulära inslaget under glasdagarna i Danmark.

Olaf Föinum har konstruerat en billig och väl fungerande utrustning som dessutom väger litet och är lätt att frakta med sej i bilen. Då kan man alltså ta ut »glaset till folket», menar han.

Ja, läs själva om »rymdålderns glas» i vårt saxade klipp. Norska språket är inte alls svårt att förstå.

En glassblåser er også en formidler av sitt håndverk. Ikke alle vil slippe publikum inn i sin hellige glass-puster-hule.

Likevel er det viktig en gang i blant å vise at det glass man lager ikke har fremkommet fra en komputerstyrt maskin - men at det er et levende menneske som står der, svette, sliter - og ved hjelp af årelang erfaring og øvelse frem-blåser sitt glass.

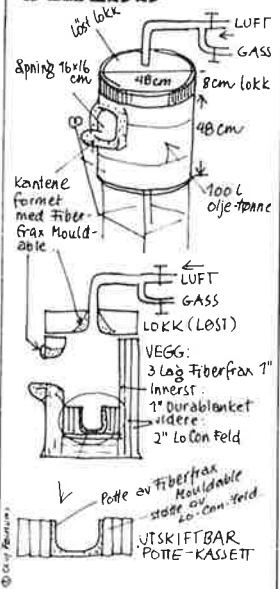
Disse to ovnene er bygget av to 100 l oljefat, og de isoleres ved hjelp av romfartens isolasjonsmaterialer. De kan kjøres opp i temperatur med en fart som er svimlende. De er lette å frakte. De slukkes etter

bruk - og tennes igjen en time før man skal vise glass-pusting.

Så glass-folk - byg din egen demo-ovn.

Tag den med ut og blås glass. Glass ut til folket!

SPACE-AGE SMELTEOVN GLASS

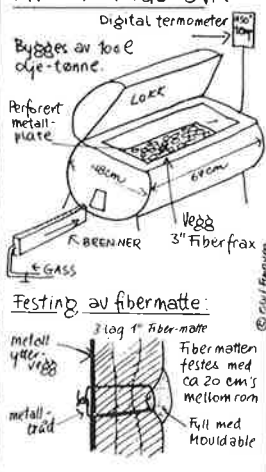
Smelteovn:

Vekt: 20 kg.
Temperatur: fra 0 til 1200 grader C på 30 min.
Blåsbart glass: etter ca. 60 min.
Gassforbruk: 0,5 kg pr. time
El-strøm: til vifte i støvsuger

BYGGING AV POTTE-KASSETT

AVSPENNINGS-OVN

Avspenningsovn:

Vekt: 25 kg.
Temperatur: 0 til 450 grader C på 15 min.
fra 500 grader og ned til 0 på ca 5 timer.
Materialliste og ytterligere opplysninger fåes hos:
Oluf Föinum, Pottemaker-gården i Grong, 7872 Bergs-mo, Norge.

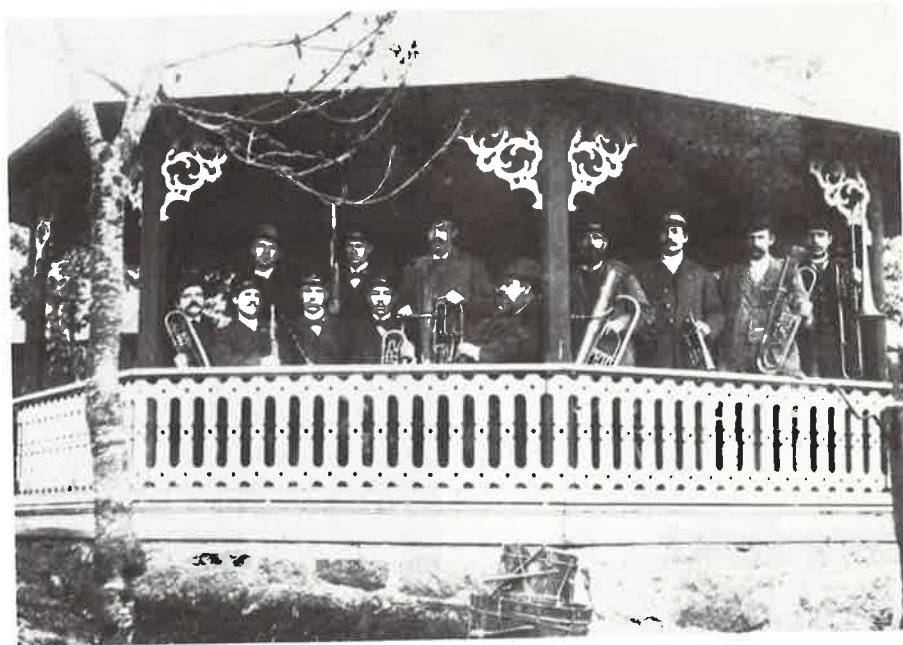
110 ÅR

»Kunde man blåsa glas, så kunde man väl blåsa toner också.»

Kanske var det så degelmakaren Petter Löfgren tänkte när han år 1873 bildade en mässingssextett tillsammans med några musikintresserade vänner.

Sen växte musikernas skara och repertoaren och allt sedan dess har det funnits musik i Kosta. I 110 år nu!

Kosta Musikkår 110 År

Jubiléet firar man med en skiva där även Sonja Stjernqvist medverkar med skön sång. Kårens medlemmar ville också att all musik på skivan skulle bära komponist- och arrangörsnamnet Robert Sjölin. En hyllning till deras musikaliske ledare.

Nuförtiden är kåren så välkänd att vi inte behöver något större utrymme för den sakens skull.

Se dock gärna på den här bilden

från 1895, 22 år efter starten, den äldsta bild vi har tillgång till.

Vi känner till namnen på musikanterna: Sittande från vänster Felix Ekström, Patrik Fagerlund, Hugo Liedholm, Gustav Bergqvist och musikdirektör Wilhelm Åström. Stående från vänster Gottfried Johansson, Alarik Liedholm, Emil Johansson, Petter Löfgren — orkesterns grundare — Oskar Bergqvist, Bror Palm och Tore Heintze.

Minnessten stöttade vedbod

»Till minnet av flitige arbetare vid glasbruket» lät bruksägaren hovrättsrådet Fredric Dufwa inrista på en sten som hyllning till Kostas glasarbetare. Det skedde 1815 enligt anteckningarna i Kosta Glasbruks bruksbok. Sedan försvann stenen.

Nu 168 år senare har Kostas egen hembygdsvetare- och forskare byggmästaren Eric Karlsson återfunnit den. Stenen har legat som grundsten till en vedbod norr om bruket.

Eric Karlsson har i många år forskat efter uppgifter om Dufwas minnessten, men mer än några få rader i bruksboken har inte kommit fram. Där kan man också läsa att man den 13 september samma år betalade ut 10 riksdaler

Eric Karlsson, f.d. byggmästare vid Kosta Glasbruk och VD Anders Engström samtalar om den återfunna minnesstenen.

till stenhuggaren Lundberg för huggning och uppsättning av stenen.

Äldre Kostabor har berättat om stenen, vilket lett till att Eric Karlsson så småningom kunde avslöja att vedbodens grundsten var densamma som Dufwa för egna medel bekostade till minnet av sina »flitige arbetare.»

Med hjälp av traktorer, spett och kättingar befriades stenen från sin plats under vedboden härförleden. Nu skall den åter få en värdig plats på hyttgården intill klockstapeln. Det säger Anders Engström, som också är mycket glad över den tillgång som Eric Karlsson utgör för bruket.

Flaggspel

Lagom till turistsäsongens början har Kosta skaffat sej ett grant flaggspel.

På två flaggstänger mot stora vägen vajar det svenska flaggor medan det på fyra andra som står utanför entrén till försäljningen, sitter utländska flaggor.

Vanligen kommer man där att kunna se norska, danska, västtyska och amerikanska flaggor. Men kommer det gäster från ett annat land, så hedrar man dem med att sätta upp deras egen flagga.

För närvarande har Staffan Bergström 12 olika länders flaggor att hänga upp och ytterligare några kommer.

Lagom till vår nya Nationaldag

blev det hela klart och den dagen var det bara svenska flaggor på alla sex stängerna.

Under den tid på året som vi inte räknar som turistsäsong, är det

meningen att vi skall ha Kosta Bodas egen flagga uppe. Den finns ännu inte, men kommer innan sommaren är slut. Hur den ser ut kan vi säkert visa i nästa nummer av Mängen.

SOMMARTIDER I FÖRSÄLJNINGARNA

Nu inträder den intensiva säsong då våra bruk översvämmas av köpglada och nyfikna sommarlediga människor.

Vi har tidigare berättat om de tider som skall gälla under sommaren vid de olika försäljningsställena och nu kan vi komplettera med ytterligare upplysningar. Till tjänst för alla Glasrikets invånare och besökare.

GLASBLÅSNING UNDER INDUSTRISEMESTERN

Under tiden 2 juli till 30 juli kan man se glasblåsning varje dag i Kosta och Boda. Följande tider gäller i båda hyttorna.

Vardagar kl 10.00 – 15.00

Lördagar kl 10.00 – 14.00

Söndagar kl 11.00 – 15.00

Under tiden 1 – 13 augusti visas glasblåsning också på lördagar i Boda och Kosta hyttor kl 10.00 – 14.00.

Vardagar öppet 08.30 – 18.00
Lördagar öppet 08.30 – 16.00
Söndagar öppet 11.00 – 16.00

UTSTÄLLNINGAR AV UNIKT GLAS OCH ATELJÉPRODUKTION

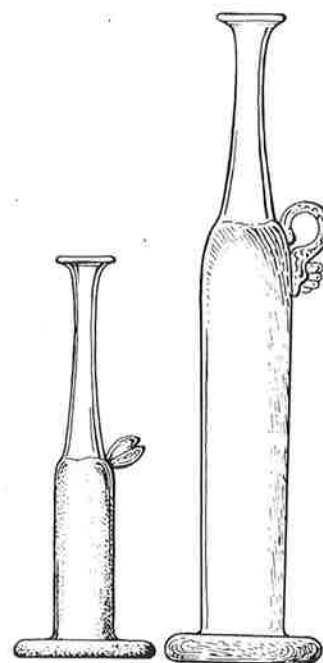
Ateljéprodukter och unikt glas kan man se och köpa på ett flertal ställen i Kosta Bodas Glasrike.

Stinsvillan i Kosta, Fina Stugan i Åfors och Boda Stugan i Boda. Där finns också en del av övrigt sortiment.

Kostas ordinarie utställning skall man inte glömma bort, eller Kristall-muséet i Johansfors, vars samlingar räddats till bättre lokaler i brukskontoret.

Besöker man Kosta har man säkert glädje av att också besöka Hembygds-föreningen som även kan bjuda på tågupplevelser på gamla Kostabanan.

Glad sommar!

LÖSNING TILL MYNTPROBLEM

Mynten delas upp i grupper om 3, 3 och 2 mynt. Första vägningen 3 mynt i värdera myntskål. Om skälarna väger jämnt, väges de två resterande mynten. Om den ena av 3-myntsgrupporna väger mindre väger man 2 av 3 mynt i den gruppen. Om det ena är det lättare har du funnit det lättaste myntet. Om de är lika tunga är det återstående myntet det lättare.

FACKLIGT!

SALF

Ordförande:
Gösta Strand

Kassör:
Bernt Axelsson

Övriga styrelseledamöter:
Tomas Karlsson, Gunnar Christoffersen, Persy Svensson

Studieombud:
Sven - Olof Hultmark

Skyddskommitté:
Tomas Karlsson, Eddie Holub, Christian Pumplun, K-G Zenkert

MBL informationsmottagare:
Gösta Strand

Personaltidning:
Percy Svensson

SIF

Ordförande:
Bela Kisch

Övriga styrelseledamöter:
Git Israelsson, Barbro Petersson, Kristina Sparr, Lars Hultman

Skyddsombud:
Gerd Arvidsson

Informationsmottagare:
Gith Israelsson, Patricia Carrington

Personaltidning:
Patricia Carrington, Sten Robert

FABRIKS AVDELNING 122

KOSTA

Ordförande:
Sven - Åke Erlandsson

Sekreterare:
Per - Åke Strand

Kassör:
Lars - Gösta Magnusson

Övriga styrelseledamöter:
Hans Israelsson, Benny Andersson

Studieorganisatör:
Benny Andersson

MBL informationsmottagare:
Sven-Åke Erlandsson, Lars-Gösta Magnusson, Hans Israelsson, Per - Åke Strand

Huvudskyddsombud:
Hans - Gösta Samuelsson

Skyddsombud:
Skift: 1) Arne Åberg
2) Kenneth Andersson, 3) Kent Lilja, 4) Zeppo Lavanemi, 5) Birger Friberg
GH-GG: Per - Erik Palmqvist
Repv.: Hans - Göran Samuelsson
GH: Willy Johansson
Sliperi: Kenneth Ahlqvist
Sekunda: Sören Ekfeldt
Gravörverk: Jan Neikter
Underhållsavgd.: K - G Sandell
C-lag: Olle Nilsson

Skyddskommitté:
Hans - Göran Samuelsson, Per Olof Palmqvist, Willy Johansson, Olle Nilsson

Kontaktombud:
Skift: Arne Åberg 2) Kenneth Andersson, 3) Kent Lilja, 4) Zeppo Lavanemi, 5) Birger Friberg
Repv.: Hans-Göran Samuelsson
GH-GG: Per - Olof Palmqvist
NG: Willy Johansson
Sliperi: Kenneth Ahlqvist
Sekunda: Sören Ekfeldt

Anpassningsgrupp:
Sven - Åke Erlandsson

Personaltidning:
Hans Israelsson, S - Å Erlandsson

FABRIKS AVDELNING 18 KLUBB 4 BODA

Ordförande:
Åke Karlsson

Kassör:
Tord Bråneus

Sekreterare:
Lennart Karlsson

Övriga styrelseledamöter:
Lennart Berg, Milja Sotic

Studieorganisatör:
Lennart Karlsson

Försäkringsrådgivare:
Tord Bråneus

MBL informationsmottagare:
Åke Karlsson, Tord Bråneus

Huvudskyddsombud:
Eva - Lisa Jonsson

Skyddsombud:
Karl Krappinger, Tommy Eriksson

FABRIKS AVDELNING 18 KLUBB 5 ÄFORS

Ordförande:
Josef Koch

Sekreterare:
Sven Gustavsson

Kassör:
Wolfgang Weidner

Övriga styrelseledamöter:
Ingvar Gröön, Willy Liska, Roland Johansson

Studieorganisatör:
Ronny Edvardsson

Försäkringsrådgivare:
Willy Liska

Huvudskyddsombud:
Willy Liska

Skyddsombud:
Josef Koch, Rune Fransson, Birgitta Johansson, Ronny Edvardsson

MBL informationsmottagare:
Ingvar Gröön, Josef Koch

FABRIKS AVDELNING 18 KLUBB 6 JOHANSFORS

Ordförande:
Olle Karlsson

Kassör:
Bengt Karlsson

Sekreterare:
Göran Johansson

Övriga styrelseledamöter:
Björn Jonsson, Karl Roos

Skyddskommitté:
Arne Ottosson, Bertil Engman, Ann - Mari Tykesson, Olle Karlsson

Varselman:
Olle Karlsson

MBL informationsmottagare:
Olle Karlsson, Tage Fransson

FACKLIGT!

Personalavdelningen i nya lokaler

Har du ärende till Kosta Bodas Personalavdelning? Gå då inte av gammal vana till lokalerna under marknads-kontoret för där finns tekniska kontoret numera.

Personalavdelningen återfinns just i det gamla Tekniskas lokaler. Det ligger ovanpå måleriet intill gravör-verkstanen. Nymålat och fräscht, vita väggar och mera rum, en oas mitt i glasbrukets intensiva verklighet.

PERSONALNYHETER

Personalen trimmas

Det har varit brukligt att samman- kalla den ordinarie försäljningspersona- len varje år till träffar där man infor- merat om viktiga saker som gällt arbe- tet i butikerna.

Nu har man för första gången också tagit med sommaranställd personal vid en träff som anordnades i Kosta Fol- kets Hus i början av juni.

Det var ett 80-tal människor som kom till träffen och fick en hel del in- formation som skall göra arbetet säkra- re och lättare i sommar.

Träffen omfattade också Boda No- vas personal och var alltså ett samarbe- te med Boda Nova AB.

Ralph Theander från Boda Nova in- ledde med en inspirerande minikurs i säljteknik, prismärkning, skyltning och inte minst i personligt uppträdan- de. Övertygande visade han vad god service betyder. Att på ett trevligt och offensivt sätt hjälpa kunderna i buti- kerna kan betyda än mer nöjda besö- kare och extra klirr i kassan.

Kosta Bodas försäljningschef Björn Widlind lämnade information om Up- sala-Ekeby och Kosta Boda. Han gav inblickar i företagets organisation och verksamhet. Den ekonomiska betydel- sen av försäljningen berörde han också och gick in på företagets budgets och försäljningsställenas i synnerhet.

Staffan Bergström, som är chef för all direktförsäljning, lämnade värdefull information om kassaregisteravläsning, behandling av checkar, kontokort, shipping och taxfree-försäljningen. Européer kommer i mängd till våra bruk och handlar taxfritt. Då gäller det att också sommaranställd personal kan rutinerna.

På mötet visades en snutt av den nya videofilmen om formgivarna innan alla fick en liten glaspresent och litet glaskunskap i tryckt form att ta med hem.

Marie Hansson är fortsatt provan- ställd till den 30 september 1983.

Som vi berättade i förra numret av Mängen är Marie anställd som produkt- utvecklingschef.

Mängen kan förhoppningsvis åter- komma med en rapport om de vunna erfarenheterna i ett senare nummer.

BÖRJAT

KOSTA

Gunnar Christoffersen	G hyttan
Ronnie Bengtsson	Markn
Lars Ekblad	Adm
Leif Persson	N hyttan
Kurt Josefsson	G hyttan
Britt-Marie Johansson	G glaskamm.
Jan-Åke Arvidsson	Sliperi
Morgan Pekkonen	Formverkst.
Ljube Pancevski	N hyttan
Arne Fransson	G hyttan
Slobodan Drenic	G hyttan
Marie Pettersson	Turistshop
Hans Gavelli	G hyttan

SLUTAT

Manfred Lorenz	N hyttan
Liselott Köhnke	Export
Ingrid Johansson	Turistshop
Göte Lönnetun	Mek. verkst.
Bertil Friberg	Sliperi
Annika Karlsson	N hyttan
Åke Mattsson	G hyttan
Tomas Lilja	G hyttan
Dick Fagerlund	G hyttan
Kurt Josefsson	G hyttan
Jonas Andersson	N hyttan

ÅFORS

Susanne Gustafsson	konstnäsass.
Bruno Hansén	Hyttan
Antonio Conti	Hyttan

Greta Almqvist	Förädling
----------------	-----------

JOHANSFORS

Tomas Hansson	Hyttan
---------------	--------

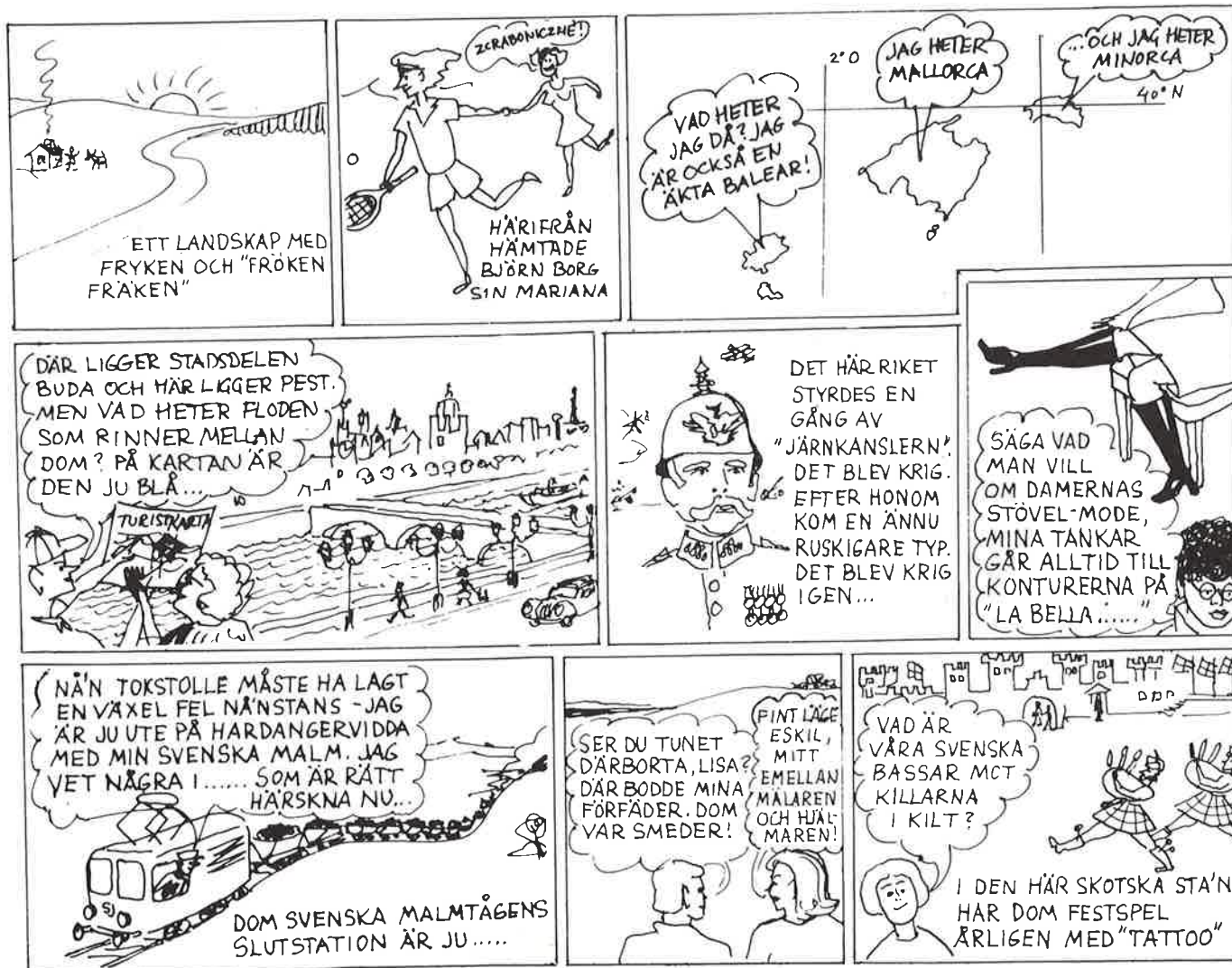
Svea Karlsson	Förädling
Lilly Karlsson	Förädling

25-Årsveteraner

Raden av trotjänare ökas ständigt. Nu har ytterligare några anställda varit i tjänst 25 år. En minnesgåva i form av guld- eller silverklocka över- lämnades av VD Anders Engström vid en liten högtid på Herrgården i Kosta. Det skedde redan i december förra året, men en bra sak blir inte för gammal att berätta om.

På bilden ses från vänster i övre raden: Leif Gyltman, Egon Ahlqvist, Carl-Gustav Zenkert samt i nedre raden från vänster: Josef Francsics, Sigrid Hammarstedt och Roland Karlsson.

SEMESTERKNÄP

Nu när hängmattetiden kommer och du har vilat ut ett tag längtar du kanske efter litet knäp att pyssla med mellan baden. Får vi föreslå att du löser vår ganska enkla bildgåta då. Du kan vinna en penninglott och bli miljonär.

Sommarknäpet har vi gett namnet: *Brummelibumm, vem sussar där?* Bildrutorna syftar på geografiska ord och det gäller att av begynnelsebokstäverna i dessa plocka ihop ett svarsord. Den första och den sista bokstaven står på sina rätta platser, alla dom övriga huller om buller.

För att kunna lösa den här tävlingsuppgiften bör du inte redan ha intagit det tillstånd som svaret på uppgiften innebär.

En riktigt skön semester önskar vi dej och lycka till med knäpet.

RÄTT SVAR:

NAMN:

ADRESS:

Vi vill ha lösningen oss tillhanda senast **10 AUG. 1983**
Adressen är: Personalavdelningen,
Kosta Boda AB,
360 52 KOSTA

Lägg lösningen i ett kuvert som skall märkas »SEMESTER-KNÄP». De först öppnade fem rätta lösningarna får var sin penninglott.

En liten groda...

Beträffande fakturering av unika saker till Canada

Vid fakturering av unika saker till Canada, måste formgivarnas namn, mått och eventuell titel samt tillverkningsår anges.

Kosta som ovan

Om det här är en liten groda, eller en anka, det vete sjutton. Roligt är det i alla fall.

Att skriva är inte så lätt, i vart fall inte om det skall gå fort, som det tycks ha gått när det här korta opuset författades.

Vi sätter en liten ögonbindel över namnet på författaren. Då slipper denne ränna rodande gatlopp de närmaste dagarna.

Det var den allvarlige skämtaren OA som sa att - ett gott skratt förlänger käftan...

Gör det! Läs och förläng...